Mapes de Patrimoni Cultural

Diputació Barcelona

Can Orjusà

Caldes de Montbui

Ubicació

Comarca:	Vallès Oriental
Lloc/Adreça:	Vall de Carerac
Emplaçament	Carretera de Caldes a Sant Feliu, cap a la font dels Enamorats, i seguint el Torrent dels Enamorats
Alçada:	274

Coordenades:

Latitud:	41.64722
Longitud:	2.16653
UTM Est (X):	430594
UTM Nord (Y):	4610944

Classificació

Número de fitxa	08033 - 97
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Edifici
Estil / època:	Modern Contemporani
Segle	XVIII-XIX
Estat de conservació	Bo
Protecció	Legal
Observacions protecció:	Pla d'Ordenació Urbanística Municipal
Número inventari	Sí (IPA 34668)
Generalitat i altres inventaris	
Accés	Fàcil
Ús actual:	Residencial
Titularitat	Privada
Titular:	Ref. cad.: 011A00039
Autoria de la fitxa	Laura Bosch Martínez
Data de registre de la fitxa:	dl., 22/09/2008 - 02:00

Descripció

Mas de planta irregular que consta de tres cossos; el de l'esquerra de planta rectangular, que consta de planta baixa i dos pisos, molt estret, amb la coberta de teula àrab a doble vessant i el carener perpendicular a la façana. Surt un ràfec de fusta per aguantar les teules. El portal és de dovelles, amb un portaló de fusta ben conservat al qual s'accedeix per dos esglaons de pedra. Per damunt, una petita obertura, realitzada amb dovelles formant un arc de mig punt. Per damunt, un finestral d'estil gòtic, amb dos arcs lobulats, que segons el masover, són moderns. A la dreta de la façana principal hi ha un segon espai, amb la teulada inclinada a un sol vessant, en direcció nord-est. També presenta planta quadrada, amb planta baixa, pis i golfes. Adossat al segon, es troba un tercer espai, de planta rectangular que consta només de planta baixa, i coberta plana, transitable, i un tancament de balustrades. L'única obertura consta d' una porta formada per un arc de mig punt per on s'hi accedeix a través de tres esglaons de pedra. La façana està arrebossada.

Història

Segons Moreu-Rey (1962), es troben referències documentades desde el segle XIV fins al segle XVIII amb el nom d' "Ortiusa","Ortiussa", "Ortjusa", "Ortjussa" o "Orjussà". En el segle XVII, es troba documentada com "Orjuzà", i al segle XVIII com "eretat anomenada Arjosà". D'aquest mateix segle es troba escrita com "Orjosa". Al segle XX, també se la documenta amb el nom "Can Jusà"; "Can Hurjusà". El nom es va degradant, i fins i tot d'aquest últim segle XX es troben formes com "Mas Orrusà", "Rosà", "Can Jusà", etc. Sobre la història i llinatge es troben referències que situarien la casa i l'heretat entre Carerac i el Remei. La primera referència que es té, dóna l'origen del nom i dela casa: Berenguer "de Horto Inferiori" va ser establert en el mas del mateix nom per Pere de Carerac i Agneta l'any 1334. "L'Hort Infrior" o jussà devia ser el de Carerac. Benet O. (s.d.); Berenguer (1334); Joan I (1353); Pere d'O., alias Domènec (1480); Joan II (1486 a 1505), "senyor del Mas Crinya", també senyor útili i propietari del mas "doriusa"; Joan III (1554,dif. En 1560); Joan IV, i la seva dona Eleonor (1571), potser "Na Orjusana del Mas" (1594); Gabriel (1550 a 1573), pare de Bernat; Pau (1621, 1622), f. del prec. casat amb Caterina Joan, f. del prec. (1666, 1695); "Na Maria Ortjusana" (1631, 1635); Nicolau Fabrés o Fabrers i O. (1720), pare de Jaume F. i O., o O.F. (1721, 1724), mort sense fills; Joseph O. i Febrer (M. 1747), germà del prec., casat amb Marianna Josepha O., pubilla, filla del prec. Casada amb el Doctor Joseph Broquetas i O. (1758); Dr. Rafael Brouquetas i O., fill dels precs. (1789). L'any 1815 el mas sembla ser que tenia una capella pública.
Hi ha fotografies on mostren que a l'esquerra de l'edificació que avui es pot observar, hi havia una casa de planta rectangular amb teulada de doble vessant, carener perpendicular a la façana, amb una porta adovellada al costat esquerra i dos pisos, amb dues obertures a cada pis. Actualment, encara es poden observar els fonaments que estan tapat amb la terra de l'era.

Bibliografia

GENERALITAT DE CATALUNYA. (2008). Inventari del Patrimoni Cultural i Immoble de Catalunya. Caldes de Montbui (Vallès Oriental). Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació. Direcció General del Patrimoni Cultural. Servei d'Arqueologia i Paleontologia. Barcelona, maig de 2008.
MOREU-REY,E. (1962). La rodalia de Caldes de Montbui. Repertori històric de noms de lloc i de persona. Editorial Teide. Barcelona.